

Orthopedie

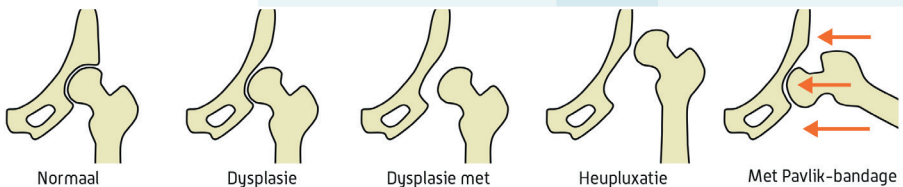
HEUPDYSPLASIE

Bij uw baby is een aangeboren (congenitale) heupdysplasie (CHD) vastgesteld. Heupdysplasie is één van de meest voorkomende ontwikkelingsstoornissen die na de geboorte tot uiting komen. Het komt bij ongeveer twee procent van alle baby's voor en betreft een onderontwikkeling (dysplasie) van het heupgewricht. Doordat de heupkom onvoldoende diep gevormd is overdekt deze de heupkop niet goed. Heupdysplasie in een ernstige vorm geeft een ontwrichting (heupluxatie). Heupdysplasie kan op latere leeftijd tot slijtage (artrose) leiden.

HET HEUPGEWRICHT

Het heupgewricht bestaat uit een heupkop en een heupkom. De kop draait in de kom als een kogel. Om goed te kunnen functioneren, staat de kop midden in de kom en is de kom mooi diep. Als de kop goed tegen de kom aandrukt wordt een mooie diepe kom gevormd.

WAT IS HEUPDYSPLASIE?

Bij heupdysplasie wordt de heupkop onvoldoende overdekt door de heupkom. De kop zit wel op de juiste plaats in de kom, maar de kom (en soms ook de kop) is onvoldoende ontwikkeld, waar door het heupgewricht niet goed werkt. Heupdysplasie is niet pijnlijk.

ORZAAK

De oorzaak van heupdysplasie is onduidelijk. Het komt vaker voor bij meisjes dan bij jongens (4:1). Bij kinderen waarvan een van de ouders, zusje/ broertje heupdysplasie hebben gehad en bij kinderen met aangeboren afwijkingen is de kans dat de afwijking optreedt groter. Ook bij stuitligging komt heupdysplasie iets vaker voor.

ONDERZOEK

Het is belangrijk dat heupdysplasie in een vroeg stadium wordt ontdekt, zodat er op tijd kan worden begonnen met de behandeling. Daarom worden bij

alle kinderen door de consultatie bureauarts een onderzoek van de heupjes gedaan. Als de consultatie bureauarts een afwijking vermoedt, wordt er een aanvullende onderzoek (echografie) verricht. Kinderen die een grotere kans hebben op heupdysplasie (dysplasie in de familie of stuitligging) worden daarom meestal doorgestuurd voor een echografie van de heupjes.

Als de echografie afwijkend is wordt uw kind doorgestuurd naar de orthopedisch chirurg voor verdere behandeling. In een aantal gevallen is een echografie echter onvoldoende om de diagnose te stellen. Dan kan een röntgenfoto worden gemaakt om zekerheid te verkrijgen.

BEHANDELING

Als is vastgesteld dat er sprake is van heupdysplasie kan de behandeling starten. Het is belangrijk om hier meteen mee te starten, nog voor het kind gaat lopen. Tijdige behandeling heeft in veruit de meeste gevallen een goed resultaat. Bovendien is de behandeling voor uw kind niet belastend wanneer het nog niet kan lopen. De orthopedisch chirurg bespreekt met u de volgende mogelijkheden:

Een spreidbroek (campspreider)

Als de heupkop goed in de kom zit maar de heupkop is onvoldoende aangelegd bestaat de behandeling uit het dragen van een spreidbroek (campspreider) 23 uur per dag. De spreidbroek is een afneembare broek van kunststof. Dit wordt aangemeten door de orthopedisch instrumentmaker van het ziekenhuis.

Zij leren u de spreidbroek goed om te doen bij uw kind. De spreidbroek mag alleen af bij het in bad doen en aan/uitkleden. In principe heeft uw kind geen last van het spreidbroekje. De behandeling kan drie tot zes maanden duren.

Na ongeveer 12 weken zal uw orthooped uw kind opnieuw controleren en wordt er een röntgenfoto gemaakt om te beoordelen of het heupgewricht zich

meer ontwikkeld heeft. Er wordt dan besloten of het noodzakelijk is om het spreidbroekje nog langer te dragen. Wanneer de heupafwijking pas na een half jaar wordt ontdekt, duurt de behandeling vaak langer.

Praktische tips en adviezen bij de behandeling met een spreidbroek

- Wassen en verschonen

Tijdens het wassen en aankleden mag de spreidbroek even af. Voor het verschonen en aankleden hoeft de spreidbroek niet af. U kunt de luier gewoon aan doen; let wel goed op want luierlekkage komt iets vaker voor.

- Kleding

Kleding kan zowel over als onder de spreidbroek gedragen worden. Wanneer de spreidbroek van kunststofmateriaal is gemaakt kan het soms met name bij heet weer broeien.

Een Pavlik bandage

Als de heupkop niet goed in de kom staat, wordt met behulp van beugels geprobeerd de heupkop weer op de plaatst te krijgen. Hiervoor worden de beentjes met klittenband in spreidstand gehouden. Dit wordt aangemeten door de orthopedisch instrumentenmaker van het ziekenhuis. Zij leren u de pavlik bandage goed om te doen bij uw kind. De Pavlik bandage mag alleen af bij het in bad doen en aan/uitkleden.

In principe heeft uw kind geen last van de Pavlik bandage en wordt de ontwikkeling hierdoor niet geremd. Als uw kind in deze spreidstand veel met de beentjes trappelt, ontstaat door intensievere druk van de heupkop in de heupkom een groeiprikkel, waardoor de vlakke heupkom een beter dak boven de kop vormt.

VERVOER

Wanneer u al in het bezit bent van een goede autostoel kunt u deze opvullen met een kussen waardoor uw kind hoger komt te zitten en de beentjes over de zijkant kunnen. Het is wel belangrijk om hier bij een tuigje of driepuntsgordel te gebruiken.

Op de fiets is het raadzaam om een fietszitje met open zijkanten te gebruiken. Het is verstandig om uw kind een tuigje om te doen omdat het makkelijk voorover kan vallen. De wandelwagen moet een soepele zijkant hebben of een buggy met naar voren uitstekende zitting. Eventueel kunt u ook deze met kussentjes op de zitting of achter in de rug verhogen zodat de beentjes over de zijkant kunnen. Het gebruik van een rugzitje of draagzak is aan te bevelen. De beentjes worden dan vanzelf gespreid.

BEWEGEN

Ondanks het spreidbroekje kan uw kind toch gewoon leren zitten, kruipen, staan en zelfs lopen. Meestal is er wel sprake van een kleine achterstand in ontwikkeling maar dat kan uw kind na de behandelperiode weer heel snel inhalen. Soms lukt het niet met deze methodes. Het heupje kan dan onder narcose in de kom worden gebracht. Om het heupje op de goede plaatst te houden wordt er een gipsbroek aangelegd. Meestal gaat het om een gipsperiode van drie tot vier maanden.

Bij sommige baby's is er een operatie nodig. Voor de meeste baby's met een heupdysplasie verloopt de behandeling zonder problemen. Of er nog problemen in de toekomst te verwachten zijn, hangt af van de ernst van de afwijkingen en het beloop.

TOT SLOT

Mocht u na het lezen van deze folder nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met de orthopedieconsulent:

 0344-674676

*van maandag tot en met vrijdag,
telefonisch spreekuur tussen 11.00 en 12.00 uur.*

Heeft u nog vragen dan kunt u
altijd contact opnemen met ons:

 0344-674911
 info@zrt.nl
www.ziekenhuisrivierenland.nl

